

Sammenskrivning af det anmeldte det tekniske grundlag m.v. for livsforsikringsvirksomhed

I henhold til § 2, stk. 8, jf. § 2, stk. 9, i bekendtgørelse om anmeldelse af det tekniske grundlag m.v. for livsforsikringsvirksomhed skal livsforsikringsselskabet hvert år inden udgangen af juni indsende en sammenskrivning af selskabets samlede gældende anmeldte tekniske grundlag m.v. for livsforsikringsvirksomhed til Finanstilsynet. Det sammenskrevne tekniske grundlag m.v. for livsforsikringsvirksomhed skal inkludere alle anmeldelser af det tekniske grundlag m.v. for livsforsikringsvirksomhed, der i henhold til § 20, stk. 1, i lov om finansiel virksomhed er indsendt til Finanstilsynet inden udgangen af det foregående år. Det sammenskrevne tekniske grundlag m.v. for livsforsikringsvirksomhed må ikke indeholde tidligere anmeldte regler og satser, der ikke længere er gældende ved udgangen af det foregående år. Ved livsforsikringsselskaber forstås: livsforsikringsaktieselskaber, tværgående pensionskasser og filialer af udenlandske selskaber, der har tilladelse til at drive livsforsikringsvirksomhed efter § 11 i lov om finansiel virksomhed.

Brevdato
3. januar 2018
Livsforsikringsselskabets navn
MP Pension – Pensionskassen for Magistre & Psykologer
Offentlig tilgængelighed
Det sammenskrevne samlede anmeldte tekniske grundlag m.v. for livsforsikringsvirksomhed er offentlig tilgængeligt, medmindre livsforsikringsselskabet hér angiver, at grundlaget m.v. indeholder dele, der i henhold til bekendtgørelsens § 5, stk. 2, ikke er offentlig tilgængelige, og tillige indsender et ekstra eksemplar af det sammenskrevne tekniske grundlag m.v. for livsforsikringsvirksomhed til Finanstilsynet, hvor disse dele er udeladt, jf. bekendtgørelsens § 2, stk. 9,
-
Sammenskrevet gældende anmeldt teknisk grundlag m.v. for livsforsikringsvirksomhed
Livsforsikringsselskabet skal angive en sammenskrivning af det samlede anmeldte tekniske grundlag m.v. for livsforsikringsvirksomhed, jf. bekendtgørelsens § 2, stk. 8 og 9.
MP Pension - Pensionskassen for Magistre & Psykologer Teknisk Grundlag – 2017
Dette tekniske grundlag er fastsat af og kan ændres af bestyrelsen efter samråd med pensionskassens ansvarshavende aktuar. Grundlaget indeholder anmeldelser til og med 21.12.2017.
Indhold
<ul style="list-style-type: none">
• Tegningsgrundlag
• Markedsværdigrundlag
• Anvendte grundformer
• Helbredsregler
• Fripoliceberegning, genkøb samt overførelser
• Betingede tilsagn
• Særlige bonushensættelser
• Beregning og anvendelse af realiseret resultat
• Genforsikring
• Konto- og bonusberegninger
• Omregning til høj forrentet grundlag

Dette tekniske grundlag dækker alle Pensionskassens forsikringer i klasse I og III

Grundlaget følger G82-modellen jf. Beretning fra Forsikringstilsynet (nu Finanstilsynet) om tilsynets virksomhed i året 1982, afdeling II, side 2-51, med senere ændringer (Indholdet af disse beretninger er tillige gengivet i den røde mappe "G82"). Definitioner, notation og beregningsteknik fra disse grundlag er anvendt uændret, hvor intet andet er nævnt, og vil ikke være gengivet i dette tekniske grundlag.

1. Tegningsgrundlag

Gruppe A:

Grundlag: Kønsopdelt G93-grundlag med teknisk rente 4,25 %, og en administrationsbelastning på 8% af bidrag hhv. 6% af indskud.

Omfattet: Alle ordninger tegnet i perioden indtil 01.01.1993. Bidragsstigninger og bonus efter 01.01.1993 for disse ordninger indgår i gruppe B-E.

Gruppe B:

Grundlag: Unisex G93-grundlag med teknisk rente 3,50 %, og en administrationsbelastning på 8% af bidrag hhv. 6% af indskud.

Omfattet: Alle ordninger tegnet i perioden 01.01.1993 - 31.12.1995. Bidragsstigninger og bonus efter 01.01.1996 for disse ordninger indgår i gruppe C-E.

Gruppe C:

Grundlag: Unisex G93-grundlag med teknisk rente 3,00 %, og en administrationsbelastning på 8% af bidrag hhv. 6% af indskud.

Omfattet: Alle ordninger tegnet i perioden 01.01.1996 - 30.06.1999. Bidragsstigninger og bonus efter 01.07.1999 for disse ordninger indgår i gruppe D-E.

Gruppe D:

Grundlag: Unisex G99-grundlag med teknisk rente 1,50 %, og en administrationsbelastning på 8% af bidrag hhv. 6% af indskud.

Omfattet: Alle ordninger nyttegnet i perioden 01.01.1999 – 31.12.2007. Bidragsstigninger og bonus efter 01.01.2008 for disse ordninger indgår i gruppe E.

Gruppe E:

Grundlag: Unisex G08-grundlag med teknisk rente 0,00 % og en administrationsbelastning på 10% af bidrag og indskud. Fra 1.01.2018 ændres dødeligheden til G17.

Omfattet: Alle ordninger nyttegnet i perioden 01.01.2008 – 31.12.2016 incl. ordninger fra gruppe A-D, som medlemmet 1.01.2009 eller senere har valgt omtegnet til en nyttegnet ordning.

Gruppe F:

Grundlag: Unisex G17-grundlag med teknisk rente 3,75 %, og en administrationsbelastning på 5% af bidrag og indskud. Alle satser på dette grundlag er ugaranterede.

Omfattet: Alle ordninger nyttegnet fra og med 01.01.2017 incl. ordninger fra gruppe E, som medlemmet 30.06.2017 eller senere har valgt omtegnet til en nyttegnet ordning.

For gruppe A-D gælder, at såfremt pensionsdækningen bliver hvilende 01.01.2012 eller senere kan indbetalingen ikke genoptages til gruppen, men bliver i stedet tegnet i gruppe E.

o Risikoparametre

G93-kønsopdelt

Dødelighed, individuel, G93M

$$\mu(x) = 0,0003 + 10^{5,670-10 + 0,040x}$$

G93K

$$\mu(y) = 0,0003 + 10^{5,505-10 + 0,040y}$$

Invaliditet, GA93M

$$\mu^{ai}(x) = 0,00034 + 10^{4,469419-10 + 0,060x}$$

GA93K	$\mu^{ai}(y) = 0,00051 + 10^{4,645510-10 + 0,060y}$
Dødelighed, forsørget	<i>Identisk med medlemmernes dødelighed af modsat køn</i>
Gifteintensitet, mænd	$\gamma(x) = 0,23 \times 10^{\frac{(x-26)^2}{31(x-15)}}$ for $x > 15$ og 0 ellers
kvinder	$\gamma(y) = 0,19 \times 10^{\frac{(y-22)^2}{20(y-12)}}$ for $y > 12$ og 0 ellers
Skilsmisseintensitet, mænd	$\sigma(x) = 0,012 \times 10^{\frac{(x-15)^2}{1600}}$ for $x > 15$ og 0 ellers
kvinder	$\sigma(y) = 0,020 \times 10^{\frac{(y-12)^2}{2100}}$ for $y > 12$ og 0 ellers
Middelværdi i ϕ , mænd	$\lambda(x) = 0,615x + 8$
Kvinder	$\lambda(y) = 0,915y + 4$
Spredning i ϕ , mænd	$s(x) = (0,21 - \frac{1}{x-10})x$
Kvinder	$s(y) = (0,21 - \frac{1}{y-7})y$
Børneintensitet, C82M	$c(x) = 0,15 \times 10^{\frac{(x-28)^2}{11(x-15)}}$ for $x > 15$ og 0 ellers
C82K	$c(y) = 0,13 \times 10^{\frac{(y-24)^2}{7(y-12)}}$ for $y > 12$ og 0 ellers
Halv invaliditet	$\mu^{ai,1/2}(x) = 20\% \mu^{ai,2/3}(x)$

G93-unisex

For unisexforsikringer bruges 50 % mænd og 50 % kvinder for parametrene $\mu, \mu^{ai}, \gamma, \sigma, \lambda$ og s . For børneintensiteterne benyttes C82M.

G99-unisex

Dødelighed, individuel, G99	$\mu(x) = (0,00016 + 10^{5,418-10 + 0,039x} + 0,00031 + 10^{5,568-10 + 0,039x})/2$
Invaliditet, GA99	$\mu^{ai}(x) = (0,00027 + 10^{4,3693-10 + 0,060x} + 0,00041 + 10^{4,5454-10 + 0,060x})/2$
Dødelighed, forsørget, G99	$\mu(y) = \mu(x)$
Halv invaliditet	$\mu^{ai,1/2}(x) = 20\% \mu^{ai,2/3}(x)$

De kollektive elementer svarer til G93-unisex

G08-unisex

Dødelighed, individuel, G08	$\mu(x) = 0,0005 + 10^{5,232178-10 + 0,041x}$
Invaliditet, GA08	$\mu^{ai}(x) = 0,0004 + 10^{4,54-10 + 0,060x}$
Dødelighed, forsørget, G08	$\mu(y) = 0,0005 + 10^{5,232178-10 + 0,041y}$
Dødelighed, forsørget til beregning af $g(x)$ og $f(\eta x)$	$\mu(y) = 0,0005 + 10^{5,232178-10 + 0,040y}$
Gifteintensitet	$\gamma(x) = 0,21 \times 10^{\frac{(x-24)^2}{25(x-15)}}$ for $x > 15$ og 0 ellers
Skilsmisseintensitet	$\sigma(x) = 0,016 \times 10^{\frac{(x-15)^2}{1800}}$ for $x > 15$ og 0 ellers
Middelværdi i ϕ	$\lambda(x) = 0,765x + 6$
Spredning i ϕ	$s(x) = (0,21 - \frac{1}{x-10})x$
Børneintensitet, C08	$c(x) = 0,13 \times 10^{\frac{(x-24)^2}{7(x-12)}}$ for $x > 13$
Halv invaliditet	$\mu^{ai,1/2}(x) = 20\% \mu^{ai,2/3}(x)$

G17-unisex

Dødelighed, individuel, G17	$\mu(x) = 0 + 10^{4,6-10 + 0,049x}$
Dødelighed, forsørget, G17	$\mu(y) = \mu(x)$

Reduktion af livsbetingede ydelser $(1-0,0025t)$, hvor $t = \max\{0 ; \text{fødselsår} - 1951\}$ for årgange 1981-
 Og $1 + 0,00005t^2 - 0,0032t - 0,025$, hvor $t = 2018 - \text{fødselsår}$ for årgang 1951-1980

Resten af parametrene er identisk med G08-unisex-grundlaget.

1.2 Rente

Opgørelsesrenten er identisk med den tekniske rente.

1.3 Administration

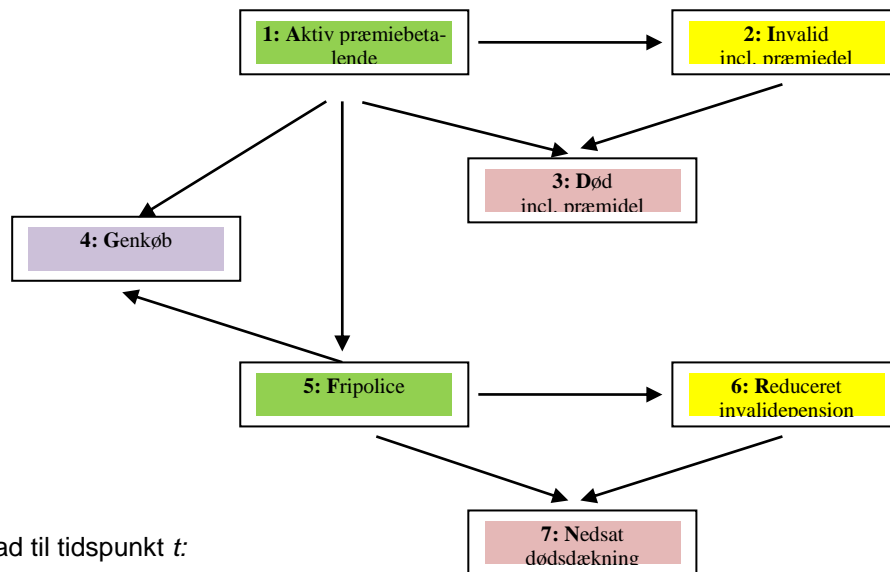
Af alle bidrag under klasse I efter fradrag af evt. arbejdsmarkedsbidrag sker der et fradrag på 8 % (6% til administration og 2% til sikkerhed) i den gamle ordning og 10% i den fleksible ordning. Indskud behandles på samme måde, dog uden sikkerhedsfradraget. Overførelser i forbindelse med jobskifte (se afsnit 5) belastes ikke.

Til betaling under klasse I af udgifter til etablering og løbende omkostninger jf. Bek. Nr 1097 af 7. november 2006 om betaling af visse omkostninger for livsforsikringsvirksomhed vil pensionskassen benytte en fordelingsnøgle, hvor 0,5 % af de faktiske omkostninger er mæglerlignende etableringsomkostninger, og 0,6 % af de faktiske omkostninger er løbende mæglerlignende omkostninger.

For ordninger under klasse III vil omkostningsbelastningen svare til de forventede udgifter opkrævet, som en kombination af et stk-gebyr pr. måned, en andel af indbetalingerne og en andel af depotet.

2. Markedsværdigrundlag

Pensionshensættelsen til markedsværdi pr. medlemsordning opgøres efter nedenstående 7-tilstandsmodel, som er en udvidelse af G82's klassiske 3-tilstandsmodel (tilstand 1-3):

Lad til tidspunkt t :

$S_j(t)$ være antallet S i tilstand j , $j = \{A, I, D, G, F, R, N\}$

$P_{jk}(t-1, t)$ være overgangssandsynligheden P for tilstandsskift j til k i en tidsenhed

$S_{jk}(t-1, t)$ være antallet S , der skifter tilstand fra j til k i en tidsenhed

Modellen er begrænset til:

indeholder ikke reaktivering, dvs. $P_{ia}() = P_{ri}() = 0$

indeholder ikke overgang fra Fripolice til Aktiv, dvs. $P_{fa}() = 0$.

tillader kun et tilstandsskift pr. tidsenhed.

én invalideintensitet, dvs. $P_i() = P_{ai}() = P_{ri}()$

én genkøbsintensitet, dvs. $P_{ag}() = P_{fg}()$

én dødsintensitet, dvs. $P_d() = P_{ad}() = P_{id}() = P_{rn}() = P_{m}()$

Ud fra modellen kan følgende hierarkiske beregninger udføres:

Tilstand 1	$S_A(t+1) = S_A(t) \times [1-P_{ai}(t, t+1)] \times [1-P_{ad}(t, t+1)] \times [1-P_{ag}(t, t+1)] \times [1-P_{af}(t, t+1)]$
bevæg. 1	$S_{ad}(t, t+1) = S_A(t) \times P_{ad}(t, t+1)$
bevæg. 2	$S_{ai}(t, t+1) = S_A(t) \times P_{ai}(t, t+1) \times [1-P_{ad}(t, t+1)]$
Tilstand 2	$S_I(t+1) = S_I(t) \times [1-P_{id}(t, t+1)] + S_{ai}(t, t+1)$
bevæg. 3	$S_{id}(t, t+1) = S_I(t) \times P_{id}(t, t+1)$
Tilstand 3	$S_D(t+1) = S_D(t) + S_{ad}(t, t+1) + S_{id}(t, t+1)$
bevæg. 4	$S_{ag}(t, t+1) = S_A(t) \times P_{ag}(t, t+1) \times [1-P_{ad}(t, t+1)] \times [1-P_{ai}(t, t+1)]$
bevæg. 5	$S_{af}(t, t+1) = S_A(t) \times P_{af}(t, t+1) \times [1-P_{ad}(t, t+1)] \times [1-P_{ai}(t, t+1)] \times [1-P_{ag}(t, t+1)]$
bevæg. 6	$S_{ig}(t, t+1) = S_F(t) \times P_{ig}(t, t+1) \times [1-P_{ir}(t, t+1)] \times [1-P_{in}(t, t+1)]$
Tilstand 4	$S_G(t+1) = S_G(t) + S_{ag}(t, t+1) + S_{ig}(t, t+1)$
Tilstand 5	$S_F(t+1) = S_F(t) \times [1-P_{ir}(t, t+1)] \times [1-P_{in}(t, t+1)] \times [1-P_{ig}(t, t+1)] + S_{af}(t, t+1)$
bevæg. 7	$S_{ir}(t, t+1) = S_F(t) \times P_{ir}(t, t+1) \times [1-P_{in}(t, t+1)]$
Tilstand 6	$S_R(t+1) = S_R(t) \times [1-P_{rn}(t, t+1)] + S_{ir}(t, t+1)$
bevæg. 8	$S_{in}(t, t+1) = S_F(t) \times P_{in}(t, t+1)$
bevæg. 9	$S_{rn}(t, t+1) = S_R(t) \times P_{rn}(t, t+1)$
Tilstand 7	$S_N(t+1) = S_N(t) + S_{in}(t, t+1) + S_{rn}(t, t+1)$

med randbetingelserne $S_A(0) = 1$, $S_I(0) = S_D(0) = S_G(0) = S_F(0) = S_R(0) = S_N(0) = 0$ og der trivielt gælder $S_A(t) + S_I(t) + S_D(t) + S_G(t) + S_F(t) + S_R(t) + S_N(t) = 1$ for alle tidspunktet t .

Lad der for en x -årig med udløb $u = 125$, nettopræmie P , ydelse Y , opsparing V_x samt adm_p og adm_s det anmeldte omkostningsfradrag i præmierne hhv. stykbeløb jf. 2. ordens satserne for bonus være givet:

- Genkøbsværdier svarende til hensættelsen på tegningsgrundlaget $V_x = Y \times pas_x - P \times (1-adm_1) \times akt_x$, hvor pas_x er det vægtede sumpassiv for ordningen, akt_x er aktivrenten samt adm_1 er 1. ordens omkostningerne.
- fripolicerne $Y_x^f, Y_{x+1}^f, \dots, Y_u^f$ beregnet på tegningsgrundlaget: $Y_x^f = V_x / pas_x$, dvs. ved proportional nedskrivning af ydelserne.
- Lad adm_p og adm_s være det anmeldte omkostningsfradrag i præmierne hhv. stykbeløb jf. 2. ordens satserne for bonus, og lad fordelingen af 2. ordens stykbeløbet ske efter det ite depots relative andel af det samlede depot på beregningstidspunktet: $w_i = V_{x,i} / \sum_{j=1..n} V_{x,j}$.

samt hjælpe størrelserne

- udbetalingsindikator $udb_x = 1 - \min[\max[u-x; 0]; 1]$ svarende til værdien 1, hvis der udbetales i tidsintervallet, 0 hvis der ikke udbetales, og en brøkdel, såfremt der kun udbetales i en del af tidsintervallet.
- v^t som diskonteringen af ydelser fra tidspunkt t til opgørelsestidspunktet på den relevante rentekurve
- Parametre for bedste skøn over rentekurve, dødeligheden ($P_d = e^{-\int \mu(x,t) dx}$) invaliditet ($P_i = e^{-\int \mu_i(x) dx}$), administration samt genkøbs- og fripolicesandsynligheder ($P_{ag}(x)$ hhv $P_{af}(x)$) fremgår af bilag 2

Præmier P og ydelser Y antages at have modsat fortegn og der anvendes den mest simple integration (sum af midtpunkterne i etårige intervaller delt med 2).

Nutidsværdier

Nutidsværdierne af de relevante betalinger i de 7 tilstande hhv. ved de 9 overgange bliver i hovedtræk:

- $\sum_{t=x..u} v^t \times P \times (1-adm_p) \times (1-udb_t) \times [S_A(t) + S_A(t+1)]/2$ (= præmiebetaling i tilstand A)
- $\sum_{t=x..u} v^t \times P \times adm_p \times (1-udb_t) \times [S_A(t) + S_A(t+1)]/2$ (= præmiedel af adm.betaling i tilstand A)
- $\sum_{t=x..u} v^t \times Y \times (1-udb_t) \times [S_I(t) + S_I(t+1)]/2$ (= invaliderente i tilstand I)
- $\sum_{t=x..u} v^t \times Y \times udb_t \times [S_A(t) + S_A(t+1) + S_I(t) + S_I(t+1)]/2$ (= opsat livrente i tilstand A og I)
- $\sum_{t=x..u} v^t \times (1-udb_t) \times S'\{Y\} \times [S_{ai}(t) + S_{ad}(t)] + S'\{Y\} \times S_A(u)$ (= børnerente $S'\{Y\}$ ved død, invaliditet og alderspensionering i alder u fra tilstand A)
- $\sum_{t=x..u} v^t \times [V_t + V_{t+1}]/2 \times S_{ag}(t, t+1)$ (= genkøb ved overgang fra tilstand A til G)
- $\sum_{t=x..u} v^t \times Y^r_R(t) \times (1-udb_t) \times [S_R(t) + S_R(t+1)]/2$ (= invaliderente i tilstand R)
- $\sum_{t=x..u} v^t \times udb_t \times \{ Y^r_F(t) \times [S_F(t) + S_F(t+1)]/2 + Y^r_R(t) \times [S_R(t) + S_R(t+1)]/2 \}$ (= opsat livrente i tilstand F og R)
- $\sum_{t=x..u} v^t \times (1-udb_t) \times S'\{Y^r_F(t)\} \times [S_{fr}(t) + S_{in}(t)] + S'\{Y^r_F(u)\} \times S_A(u)$ (= børnerente $S'\{Y\}$ ved død, invaliditet og alderspensionering i alder u fra tilstand F)
- $\sum_{t=x..u} v^t \times w_i \times adm_s \times [S_A(t) + S_A(t+1) + S_I(t) + S_I(t+1) + S_F(t) + S_F(t+1) + S_R(t) + S_R(t+1)]/2$ (= stykdel af adm.betaling i tilstand A, I, F og R)
- $\sum_{t=x..u} v^t \times [Y^r_R(t) \times pas_t + Y^r_R(t+1) \times pas_{t+1}]/2 \times S_{ig}(t, t+1)$ (= genkøb ved overgang fra tilstand F til G)
- $v^{u-x} \times Y \times [S_A(u) + S_I(u) + S_D(u)]$ (=sumudbetaling i alder u)

hvor de vægtede fripolicestørrelser i tilstand F og R regnet rekursivt:

$$Y^r_F(t+1) = [Y^r_F(t) \times S_F(t) \times [1-P_{fr}(t,t+1)] \times [1-P_{in}(t,t+1)] \times [1-P_{ig}(t,t+1)] + S_{ai}(t,t+1) \times Y^r_{t+1}] / S_F(t+1) \text{ (= fremskrivningen til tilstand F jf. overgangstabellen med } Y^r_F(x) = Y^r_x)$$

$$Y^r_R(t+1) = [Y^r_R(t) \times S_R(t) \times [1-P_m(t,t+1)] + S_{in}(t,t+1) \times Y^r_F(t+1)] / S_R(t+1) \text{ (= fremskrivningen til tilstand R jf. overgangstabellen med } Y^r_R(x) = Y^r_x)$$

og der for kollektive dækninger er lavet følgende approksimationer:

- For ægtefælle og samleverpensioner erstattes integralet over de vægtede udbetalinger med en overlevelsesrente med vægt bestemt på et 0%-grundlag til $h(x) = \int_{x-62}^{\infty} g'(x) a'(y) dy$, hvor g' hhv. a' er den relevante giftesandsynlighed og den relevante udbetalingsperiode (10-årig eller livsvarig)
- For børnerenter erstattes integralet over udbetalingerne som funktion af forældreintensiteten r år før med $h(x) = 1/10 S_{br}(x)$ i år 0 til 9 efter skadestidspunktet.

For de få policer, som er på andre grundlag end nytegningsgrundlaget og hvor der indregnes genkøb og fripoliceomskrivning, sker beregningerne på nytegningsgrundlaget efterfulgt af en recalibrering af udtrædelsesgodtgørelserne ved forholdet mellem det kendte depot og de beregnede genkøbsværdier. Dette har kun marginal indflydelse på resultaterne.

Bedste skøn over betalingsstrømmene (BEL) er således den tilbagediskonterede værdi af:

- betalingsstrømmene for ydelserne tillagt
- betalingsstrømmene for omkostningerne fradraget
- betalingsstrømmene for præmierne

hvor PAL-skatteeffekten indregnes ved at reduceres rentekurven med PAL-satsen.

BEL tillægges en risikomargen (RM), der opgøres efter Cost-of-Capital-metoden jf. artikel 37-39 i EU-forordning 2015-35, dvs. som 6% af den tilbagediskonterede værdi af de fremtidige SCR-krav $SCR(t)$ ved livsforsikrings- og

operationelle risici opgjort til tid t som summen af:

$$SCR_{life}(t) = (Corr_{ij} \times SCR_i(t) \times SCR_j(t))^{1/2} \text{ (jf. Forordningens artikel 136-143)}$$

$$SCR_{op}(t) = \max(4\% pr_m(t), 0,45\% BEL(t)) \text{ (jf. Forordningens artikel 204)}$$

hvor

$$SCR_{mortality}(0) = BEL(115\% \mu^{ad}) - BEL(basis)$$

$$SCR_{longevity}(0) = BEL(80\% \mu^{ad}) - BEL(basis)$$

$$SCR_{disability}(0) = BEL(125\% \mu^{ai}) - BEL(basis) + 10\%[CF_0(125\% \mu^{ai}) - CF_0(basis)]$$

$$SCR_{lapse}(0) = \max[BEL(150\% P_{ag}) - BEL(basis); BEL(50\% P_{ag}) - BEL(basis)] + \max[BEL(150\% P_{af}) - BEL(basis); BEL(50\% P_{af}) - BEL(basis)] +$$

$$SCR_{expenses}(0) = BEL(110\% Omkost.) - BEL(basis)$$

$$SCR_{revision}(0) = 0$$

$$SCR_{CAT}(0) = 15\% \text{ af risikosummen ved død} = 0, \text{ idet } RS_{d\>0} < 0.$$

$SCR_{xxx}(t)$ kan dog ikke være negativ. Ud fra betalingsstrømmene af BEL , præmierne PRM og omkostningerne OMK laves afløbsprofiler med uændret tilbagediskonteringer, således at $SCR_{mortality}(t)$ og $SCR_{longevity}(t)$ beregnes efter $BEL(t)/BEL(0)$, $SCR_{disability}(t)$ og $SCR_{lapse}(t)$ beregnes efter $PRM(t)/PRM(0)$ og $SCR_{expenses}(t)$ beregnes efter $OMK(t)/OMK(0)$.

Den betingede bestand har betinget dødelighed og invaliditet. Dette indebærer, at for denne bestand vil ovenstående $SCR_{mortality}(t)$, $SCR_{longevity}(t)$ og $SCR_{disability}(t)$ kun indeholde de første 4 års forskel i stedet for hele betalingsstrømmene, idet betingelserne er 3-årige og udløsning højst vil tage 12 måneder.

Bonusdelen af hensættelserne (FDB, kun klasse I) opgøres på policeniveau som depotet fradraget BEL . Bonusdelen på hver enkelt police kan dog ikke være negativ.

Forventet fremtidigt overskud (FFO) udgør 0.

I regnskabet tillægges de "garanterede ydelser" et estimat over den ikke-forfaldne del af IBNR- og RBNS-hensættelser.

IBNR-hensættelserne opgøres ved en gennemgang af de forrige års skadesmønster, herunder specielt forholdet mellem skadestidspunktet og anmeldelsen. På basis af denne gennemgang afsættes gennemsnittet af de sidste tre års skadesbeløb for ikke-anmeldte indtrufne skader i et tidsrum svarende til det forventede tidsrum mellem statutidspunktet og dagen, hvor estimatet opgøres.

RBNS-hensættelserne opgøres ved at gennemgå samtlige rapporterede skader på opgørelsestidspunktet, som ikke er afsluttede. Såfremt skadesanmeldelserne skønnes at medføre reservespring afsættes skaderne 100 %. RBNS-skaderne afsættes efter eksakt samme metode, som de ordinære skader i henhold til dette tekniske grundlag.

Erstatningshensættelsen omfatter en hensættelse til pensionsbegivenheder, der er indtrådt men ikke anmeldt på opgørelsestidspunktet. Det er alene et skøn over pensionsydelse for endnu ikke anmeldte pensionsbegivenheder, der ville være forfaldne i regnskabsåret eller tidligere, hvis sagen havde været anmeldt og færdigbehandlet. Erstatningshensættelsen udgør 1/24 af IBNR.

For medlemmer overgået fra den gamle pensionsordning til den fleksible pensionsordning er der i pensionsregulativet en overgangsordning. Ved alderspensionering er der en børnepension til 21 år, til alle medlemmets børn født før 1. januar 2008. Til dækning af denne forpligtelse er der afsat et samlet beløb på 85 mio. kr. pr. 1. januar 2009 som reduceres med en 1/21-del de næste 21 år.

3. Anvendte grundformer

Pensionskassen anvender kun følgende grundform ud over de i G82 nævnte (hvor

$$g_x^* = 1 \text{ for } x < 60 \text{ og } g_x^* = \frac{g_x}{g_{60}} \text{ for } x \geq 60):$$

Ophørende aktivrente:

$$K_{217}(x, n) = \frac{\bar{N}_x^a - \bar{N}_{x+n}^a}{D_x}$$

Ophørende aktivrente med bidragsfritagelse ved invaliditet:

$$K_{218}(x, u) = \left[\int_x^u v^{s-x} ds - \int_x^u v^{s-x} \cdot \mu_s^{ai} \cdot \bar{a}_{s:u-s}^- ds \right]$$

Annuitet

$$K_{234}(n) = \bar{a}_{\overline{n}|} \quad n < 24$$

Kollektiv ophørende livsforsikring til ugifte:

$$K_{717}(x, n) = \begin{cases} 0,1 \cdot \frac{\bar{M}_{60} - \bar{M}_{x+n}}{D_x} & x < 60 \\ 0,1 \cdot \frac{\bar{M}_x - \bar{M}_{x+n}}{D_x} & x \geq 60 \end{cases}$$

Opsat livsvarig kollektiv ægtefællepension

$$K_{810ops}(x, u) = \int_{u-x}^{\infty} \frac{D_{x+\theta}}{D_x} \cdot \mu_{x+\theta} \cdot g_{x+\theta} \cdot \int_{-\infty}^{\infty} f(\eta | x + \theta) \cdot \bar{a}_{\eta}^1 d\eta d\theta$$

Ophørende livsvarig kollektiv ægtefællepension

$$K_{810oph}(x, u) = \int_0^{u-x} \frac{D_{x+\theta}}{D_x} \cdot \mu_{x+\theta} \cdot g_{x+\theta} \cdot \int_{-\infty}^{\infty} f(\eta | x + \theta) \cdot \bar{a}_{\eta}^1 d\eta d\theta$$

Livsvarig kollektiv ægtefællepension

$$K_{812}(x) = \int_0^{\infty} \frac{D_{x+\theta}}{D_x} \cdot \mu_{x+\theta} \cdot g_{x+\theta}^* \cdot \int_{-\infty}^{\infty} f(\eta | x + \theta) \cdot \bar{a}_{\eta}^1 d\eta d\theta$$

Opsat livsvarig kollektiv ægtefællepension

$$K_{812ops}(x, u) = \int_{u-x}^{\infty} \frac{D_{x+\theta}}{D_x} \cdot \mu_{x+\theta} \cdot g_{x+\theta}^* \cdot \int_{-\infty}^{\infty} f(\eta | x + \theta) \cdot \bar{a}_{\eta}^1 d\eta d\theta$$

Ophørende livsvarig kollektiv ægtefællepension

$$K_{812oph}(x, u) = \int_0^{u-x} \frac{D_{x+\theta}}{D_x} \cdot \mu_{x+\theta} \cdot g_{x+\theta}^* \cdot \int_{-\infty}^{\infty} f(\eta | x + \theta) \cdot \bar{a}_{\eta}^1 d\eta d\theta$$

Kollektiv ægtefællepension med begrænset varighed

$$K_{818}(x) = \int_0^{\infty} \frac{D_{x+\theta}}{D_x} \cdot \mu_{x+\theta} \cdot g_{x+\theta}^* \cdot \int_{-\infty}^{\infty} f(\eta | x + \theta) \cdot \bar{a}_{\eta:\overline{10}|}^1 d\eta d\theta$$

Opsat kollektiv ægtefællepension med begrænset varighed

$$K_{818ops}(x, u) = \int_{u-x}^{\infty} \frac{D_{x+\theta}}{D_x} \cdot \mu_{x+\theta} \cdot g_{x+\theta}^* \cdot \int_{-\infty}^{\infty} f(\eta | x + \theta) \cdot \bar{a}_{\eta:\overline{10}|}^1 d\eta d\theta$$

Ophørende kollektiv ægtefællepension med begrænset varighed

$$K_{818oph}(x, u) = \int_0^{u-x} \frac{D_{x+\theta}}{D_x} \cdot \mu_{x+\theta} \cdot g_{x+\theta}^* \cdot \int_{-\infty}^{\infty} f(\eta | x + \theta) \cdot \bar{a}_{\eta:\overline{10}|}^1 d\eta d\theta$$

Kollektiv ægtefællepension med begrænset varighed

$$K_{819}(x) = \int_0^{\infty} \frac{D_{x+\theta}}{D_x} \cdot \mu_{x+\theta} \cdot g_{x+\theta}^* \cdot \int_{-\infty}^{\infty} f(\eta | x + \theta) \cdot \bar{a}_{\eta:\overline{10}|}^1 d\eta d\theta$$

Opsat kollektiv ægtefællepension med begrænset varighed

$$K_{819ops}(x, u) = \int_{u-x}^{\infty} \frac{D_{x+\theta}}{D_x} \cdot \mu_{x+\theta} \cdot g_{x+\theta}^* \cdot \int_{-\infty}^{\infty} f(\eta | x + \theta) \cdot \bar{a}_{\eta:10}^I d\eta d\theta$$

Ophørende kollektiv ægtefællepension med begrænset varighed

$$K_{819oph}(x, u) = \int_0^{u-x} \frac{D_{x+\theta}}{D_x} \cdot \mu_{x+\theta} \cdot g_{x+\theta}^* \cdot \int_{-\infty}^{\infty} f(\eta | x + \theta) \cdot \bar{a}_{\eta:10}^I d\eta d\theta$$

Opsat kollektiv børnerente

$$K_{840ops}(x, u, r) = \int_{u-x}^{\infty} \frac{D_{x+\theta}}{D_x} \cdot \mu_{x+\theta} d\theta \int_0^r c_{\tau-r+x+\theta} \cdot \bar{a}_{\tau} d\tau$$

Ophørende kollektiv børnerente

$$K_{840oph}(x, u, r) = \int_0^{u-x} \frac{D_{x+\theta}}{D_x} \cdot \mu_{x+\theta} d\theta \int_0^r c_{\tau-r+x+\theta} \cdot \bar{a}_{\tau} d\tau$$

Opsat kollektiv waisenrente

$$K_{850ops}(x, u, r) = \int_{u-x}^{\infty} \frac{D_{x+\theta}}{D_x} \cdot \mu_{x+\theta} d\theta w \cdot \int_0^r c_{\tau-r+x+\theta} \cdot \bar{a}_{\tau} d\tau$$

Ophørende kollektiv waisenrente

$$K_{850oph}(x, u, r) = \int_0^{u-x} \frac{D_{x+\theta}}{D_x} \cdot \mu_{x+\theta} d\theta w \cdot \int_0^r c_{\tau-r+x+\theta} \cdot \bar{a}_{\tau} d\tau$$

Kollektiv børnerente med opsat risiko og udbetaling fra forsørgerens død

$$K_{941}\left(\begin{matrix} a \\ x \end{matrix}, n, r\right) = \frac{D_{x+n}^a}{D_n^a} \int_0^{\infty} \frac{D_{x+n+\theta}}{D_{x+n}} \cdot \mu_{x+n+\theta}^{ad} \int_0^r c_{\tau-r+x+n+\theta} \cdot \bar{a}_{\tau+n} d\tau d\theta$$

Kollektiv ophørende børnerente med udbetaling fra forsørgerens død eller invaliditet

$$K_{942}\left(\begin{matrix} a \\ x \end{matrix}, n, r\right) = \int_0^n \frac{D_{x+\theta}^a}{D_x^a} \cdot (\mu_{x+\theta}^{ad} + \mu_{x+\theta}^{ai}) \int_0^r c_{\tau-r+x+\theta} \cdot \bar{a}_{\tau} d\tau d\theta$$

Kollektiv børnerente med udbetaling fra forsørgerens alderspensionering

$$K_{943}\left(\begin{matrix} a \\ x \end{matrix}, n, r\right) = \frac{D_{x+n}^a}{D_x^a} \cdot \int_0^r c_{\tau-r+x+n} \cdot \bar{a}_{\tau} d\tau$$

Kollektiv ophørende børnerente med udbetaling fra forsørgerens død

$$K_{944}\left(\begin{matrix} a \\ x \end{matrix}, n, r\right) = \int_0^n \frac{D_{x+\theta}^a}{D_x^a} \cdot \mu_{x+\theta}^{ad} \int_0^r c_{\tau-r+x+\theta} \cdot \bar{a}_{\tau} d\tau d\theta$$

Supplerende kollektiv børnerente med udbetaling fra forsørgerens invaliditet

$$K_{947}\left(\begin{matrix} a \\ x \end{matrix}, n, r\right) = k \cdot \int_0^n \frac{D_{x+\theta}^a}{D_x^a} \cdot \mu_{x+\theta}^{ai} \int_0^r c_{\tau-r+x+\theta} \cdot \bar{a}_{\tau} d\tau d\theta$$

Valgfri kollektiv børnerente med udbetaling fra forsørgerens invaliditet

$$K_{948}\left(\begin{matrix} a \\ x \end{matrix}, n, r\right) = \int_0^n \frac{D_{x+\theta}^a}{D_x^a} \cdot \mu_{x+\theta}^{ai} \cdot \tilde{S}_{x+\theta} d\theta$$

Supplerende valgfri kollektiv børnerente med udbetaling fra forsørgerens invaliditet

$$K_{949}\left(\frac{a}{x}, n, r\right) = k \cdot \int_0^n \frac{D_{x+\theta}^a}{D_x^a} \cdot \mu_{x+\theta}^{ai} \cdot {}_r\tilde{S}_{x+\theta} d\theta$$

Kollektiv børnerente med udbetaling fra forsørgerens alderspensionering

$$K_{950}(x, n, r) = \frac{D_{x+n}}{D_x} \cdot \int_0^r c_{\tau-r+x+n} \cdot \bar{a}_{\tau} d\tau$$

Kollektiv børnerente med udbetaling fra forsørgerens død inden alderspensionering

$$K_{952}(x, r) = \int_0^1 \frac{D_{x+\theta}}{D_x} \cdot \mu_{x+\theta}^{ad} \cdot \int_0^r c_{\tau-r+x+\theta} \cdot \bar{a}_{\tau} d\tau d\theta$$

Valgfri kollektiv børnerente med udbetaling fra forsørgerens død

$$K_{957}(x, n, r) = \int_0^n \frac{D_{x+\theta}}{D_x} \cdot \mu_{x+\theta}^{ad} \cdot {}_rS'(x+\theta) d\theta$$

Hvor ${}_rS'(x) = {}_rS(x) \times (1 - \exp[-c(t)dt])^{-1}$, integralet regnet fra $t = \max[1; x-r]$ til x .

Den supplerende engangsydelse, jf. regulativet og PBL § 29a, beregnes som livs- og aktivbetinget sum, dvs. D_{x^a} / D_x^a finansieret ved 10% af bidraget til skattekode-1-ordningerne – dog med fradrag af andel til valgfri dødsfaldssum.

Kapitalværdien af bidraget, aktivet, beregnes enten ved simple annuiteter uden dødelighed, almindelige annuiteter eller aktivt betingede annuiteter med ophørende bidragsfritagelsesret ved 1/2 eller 2/3 invaliditet.

Alle passiver beregnes ved lineær interpolation ud fra tabeller i hele aldre. Passiverne og aktiverne beregnes, som om ydelser og bidrag forfaldt kontinuert.

4. Helbredsregler

Ved optagelse af privatansatte eller selvstændige medlemmer skal der jf. regulativerne, afleveres en helbreds-erklæring. Derefter eventuelt supplerende helbredsoplysninger. Ud fra disse oplysninger bestemmes det, om medlemmet skal optages på normale vilkår eller skærpede vilkår/opsparingsordningen for medlemmer på den fleksible ordning. Til helbredsoplysninger benyttes spørgeskemaer og attester fra Videncenter for Helbred og Forsikring.

Der kræves nye helbredsoplysninger ved genoptagelse for privatansatte fra hvilende medlemskab i pensionskassen. Det samme gælder for selvstændige og selvbetalere. Ud fra disse oplysninger bestemmes det, om medlemmet skal genoptages på normale vilkår eller skærpede vilkår/opsparingsordningen for medlemmer på den fleksible ordning.

Afgivne helbredsoplysninger er gyldige i 3 måneder. Derefter vil der skulle afgives nye helbreds-oplysninger. Medlemmet kan dog inden for et år fra den dato, hvor der sidst er afgivet helbreds-oplysninger, nøjes med at bekræfte på en tro og love erklæring, at der ikke er sket ændringer i helbredstilstanden, siden der sidst blev afgivet helbredsoplysninger.

Hvis man inden for 1 år sker en bidragsforhøjelse svarende til at risikosummen ved død eller invaliditet stiger med mere end 25 pct. for privatansatte, selvstændige og selvbetalere, kræves ligeledes fornyede helbredsoplysninger. Bidragsstigningen må ikke bevirke en risikosum på mere end 20 mio. kr. eller at invalidepensionen overstiger 90 % af lønnen.

Hvis der inden for 1 år indbetaler et individuelt indskud svarende til at risikosummen ved død eller invaliditet stiger med mere end 25 pct., kræves fornyede tilfredsstillende helbredsoplysninger. For den fleksible ordning kan indskud dog altid indbetales til en rate- eller kapitalpension.

Hvis der ikke kan afleveres tilfredsstillende helbredsoplysninger (se nedenfor) vil bidragsforhøjelsen eller indskuddet gå ind i opsparingsordningen.

Ved optagelse af privatansatte eller selvstændige medlemmer, der overføres fra en anden pensionsordning af samme art som pensionskassens ordning og med et overførselsbeløb, skal der afleveres en helbredserklæring efter tilsvarende regler som for MP's øvrige privatansatte og selvstændige medlemmer. Det betyder, at hvis der allerede er afleveret helbredsoplysninger ved optagelsen i den tidligere pensionsordning, lægges denne til grund efter de samme regler, som hvis den i sin tid var afleveret til MP.

Har der ved overgang til MP været tale om en periode uden bidragsindbetaling, som hos MP kræver ny helbredserklæring, skal der derimod afleveres en ny. Det samme gælder en eventuel væsentlig bidragsforhøjelse.

Ved optagelse/genoptagelse af overenskomstansatte medlemmer afleveres som hovedregel ingen helbredsoplysninger. Disse medlemmer optages alle på normale vilkår. Kun såfremt et medlem vælger at betale et ekstraordinært bidrag eller et indskud der inden for et år bevirker at risikosummen ved død eller invaliditet stiger med mere end 25 %, skal der afleveres en helbredsattest, eventuelt med supplerende helbredsoplysninger. Medfører helbredsbedømmelsen skærpede vilkår, anbringes de ekstraordinære indbetalinger i opsparingsordningen.

Ved omvalg af ægtefællepensionsordning før alder 60 år uden samtidig skift i ægteskabelig status skal der afleveres en helbredserklæring, hvis omvalget bevirker at risikosummen ved død eller invaliditet stiger med mere end 25 pct. inden for det sidste år. Hvis der skal afleveres en helbredserklæring, kan der kun ske omvalg af ægtefællepensionsordning, når bedømmelsen svarer til normale vilkår.

Medlemmer, der ved optagelsen eller genoptagelsen er ansat i fleksjob, har mistet mindst halvdelen af erhvervsevnen eller er fyldt efterlønsalderen, vil blive placeret i opsparingsordningen.

Privatansatte og selvstændige medlemmer, der er bedømt efter følgende helbredstavler I5-I8 eller D5-D8 eller for hvem lægerne helt giver afslag, optages eller genoptages for Statut 1 med en pensions-dækning, der udgør 50 % af den normale pensionsdækning i de første 6 medlemsår. Derefter optrappes pensionsdækningen med 10 % efter hvert medlemsår; første gang efter 6 år, sidste gang efter 10 år. For den fleksible ordning vil privatansatte eller selvstændige medlemmer, der er bedømt efter følgende helbredstavler I5-I8 eller D5-D8 eller for hvem lægerne helt giver afslag, optages eller genoptages i opsparingsordningen.

Indsendes de nødvendige helbredspapirer **ikke**, behandles medlemmet som et ovenstående medlem på skærpede vilkår for den gamle ordning og for den fleksible ordning vil optagelsen/genoptagelsen ske i opsparingsordningen. Alle efterfølgende bidragsstigninger og indskud vil gå i opsparingsordningen.

5. Fripoliceberegning, genkøb samt overførelser

Ved bidragsfri dækning har medlemmet ret til uændret risikodækning i op til 12 måneder, såfremt hensættelsen er tilstrækkelig. Under bidragsfri dækning fremskrives hensættelsen månedsvis med fradrag af den nødvendige risikopræmie. Dækningen ophører senest i den måned, hvori ultimo-hensættelsen bliver negativ.

Ved ophør af bidragsbetaling og efter endt bidragsfri dækning omregnes medlemskabet til hvilende (fripolice). Beregningen sker ved en forholdsmæssig nedsættelse af ydelserne svarende til kapitalværdien af de bortfaldne bidrag på tegningsgrundlaget.

For ordinære og ekstraordinære medlemmer af pensionsafdelingen beregnes udtrædelsesgodtgørelsen ud fra kontoreserven på udtrædelsesdagen. Herfra trækkes et genkøbsfradrag. Fradraget består af 2 komponenter.

A. _____ Fradrag for transaktionsomkostninger

Ekspeditionsgebyret udgør op til 3 % af opfyldningsfradrag fra pensionsbeskatningslovens § 18.

B. _____ Fradrag for forbrug af bonuspotentiale på fripoliceydelser

Hvis der i et givet år har været et negativt resultat fra forsikringsbestanden som er blevet dækket af bonuspotentiale på fripoliceydelser og som overstiger egenkapitalen vil der være et yderligere fradrag ved udtrædelse.

Frdraget udgør forbruget af bonuspotentiale på fripoliceydelse reduceret med egenkapitalen i forhold til den samlede livsforsikringshensættelse ekskl. opsparingsafdelingen før forbruget af bonuspotentiale på fripoliceydelse nedrundet til nærmeste hele procent. Frdraget opgøres ved udgangen af hver kvartal og gælder for udtrædelse det næste kvartal. Frdraget er indtil videre lig med 0 %.

Fradraget vedrørende punkt A kan i alt højst udgøre 5 % af reserven.

For medlemmer af opsparingsafdelingen beregnes udtrædelsesgodtgørelsen på tilsvarende vis men kun med fradrag efter A fra medlemmets indestående på udtrædelsesdagen.

Bidrag indbetalt efter 31.3.1993 fra en offentlig arbejdsgiver kan ikke hæves i utide, medmindre der er tale om emigration. Bidrag indbetalt efter 1.4.1995 som følge af en overenskomstansættelse mellem det offentlige og Dansk Magisterforening eller Dansk Psykolog Forening kan ikke hæves i utide, selv om der er tale om emigration.

Udenlandske statsborgere, der bor uden for Danmark efter en periode med ansættelse efter en offentlig overenskomst, kan hæve de bidrag, der er indbetalt i forbindelse med den offentlige ansættelse, i utide.

Depoter for medlemmer der tager varigt ophold i udlandet, og depoter, der ikke overstiger pensionsbeskatningslovens beløbsgrænse for konvertering af løbende pensioner til en engangsudbetaling, kan udbetales konstant, medmindre dette strider mod overenskomst- eller aftalemæssige bestemmelser, der ligger til grund for indbetalingen af pensionsbidragene.

Hvis et medlem i forbindelse med konverteringen pr. 1. januar 2000 har fået tilført reserve eller i forbindelse med ændringen af passiverne og aktiverne pr. 31.12.2002 har fået tilført reserve, kan medlemmet ikke overføre eller udtræde for den eller de tilførte reserver. Ved en delvis overførsel/udtrædelse vil der blive modregnet en forholdsmæssig andel af den eller de tilførte reserver.

Hvis et medlem i forbindelse med statutvalggrunden i 2008 vælger sig over fra statut 1 til den fleksible ordning bortfalder ovenstående fradrag ved efterfølgende udtrædelse eller overførsel fra 1. januar 2009.

Pensionskassen har tilsluttet sig til *Aftale om overførsel af pensionsordninger mellem selskaber i forbindelse med en arbejdstagers overgang til anden ansættelse (obligatoriske og frivillige ordninger)* af 1. februar 1993 med senere ændringer samt *Aftale om pensionsoverførselse ved virksomhedsomdannelse m.v.* af 2. april 1998 med senere ændringer. Dette indebærer, at pensionskassen ikke tager administrationsandele eller –gebyr ved overførsler til eller fra pensionskassen i forbindelse med et medlems skift af pensionsleverandør ved overgang fra en obligatorisk ordning til en anden obligatorisk ordning eller fra en frivillig ordning til en anden frivillig ordning i forbindelse med jobskifte eller virksomhedsomdannelse fx spaltning, fusion, privatisering eller frasalg jf. definitionerne i førnævnte aftaler. Administrationsfriheden gælder i 36 måneder fra jobophøret i den afgivne ordning. For depoter under 46.000 kr. (i 2012) er der ingen tidsbegrænsning.

Der kræves ikke helbredsbedømmelse ved indskud i ovennævnte tilfælde, hvis helbredsbedømmelsen i det afgivne selskab mindst har været på samme niveau (dvs. helbredsattest eller -erklæring), som pensionskassens helbredsbedømmelse. Såfremt medlemmet er omfattet af karens i pensionskassen, vil medlemmets periode som fuldt erhvervsdygtig med uafbrudt bidragsbetaling i det afgivne selskab blive medregnet i pensionskassens karensperiode, hvis pensionskassen får overført ordningens fulde værdi.

Ved engangspensionering, overførsler eller udtrædelser følger de særlige bonushensættelser med jf. punkt 7 idet dog negativ ufordelt bonus modregnes heri.

Alle medlemmer på gennemsnitsrenteproduktet, der ikke har en akkumuleret værdiregulering, kan fra og med 1. juli 2017 vælge at skifte til markedsrenteproduktet. Ved skiftet tildeles medlemmerne en andel af egenkapitalen og de kollektive bonushensættelser. For ikke at forskelsbehandle eller tvinge medlemmer, der udtræder fra gennemsnitsrenteproduktet, til et tomt skift til markedsrenteproduktet tillægges depotet samme beløb i udtrædelsesgodtgørelsen.

Andelen udgør et beløb svarende til forskellen mellem pensionskassens faktiske afkast og det som er tildelt som depotrente gennem tiden. Af praktiske hensyn er merafkastet før 2009 opsamlet som en opskrivning af depotet primo 2009 med overskudsgraden ultimo 2008. Pensionskassens overskudsgrad var relativ lav i 2008, hvorfor der kun vil ske ubetydelige ændringer i fordelingen ved at gå længere tilbage.

Andelen opgjort pr. 31. december 2016 er indregnet i de ugaranterede omregningspensioner, der er udmeldt til medlemmerne efter indregning af forlænget levetid og nedsat omregningsrente.

Denne andel korrigeres for den akkumulerede forskel i det faktiske afkast og depotrenterne fra og med 1.01.2017 til udtrædelsen. Udtrædelsesbonus kan ikke være negativ.

6. Betingede tilsagn

For klasse I (gruppe A-E) gælder:

Ydelser baseret på bidrag, der hidrører fra tiden før 01.01.2008 giver anledning til faste tilsagn.

De øvrige ydelser - incl. ydelser for de medlemmer, som er omvalgt til den felksible ordning fra og med januar 2009 - er betingede, hvilket betyder, at de skal nedsættes såfremt en eller flere af følgende forudsætninger opfyldes:

1. Det realiserede afkast efter skat set over en 3-årig periode ligger under grundlagsrenten.
2. Den konstaterede dødelighed eller invaliditetshyppighed i pensionskassen set over en 3-årig periode afviger til ugunst for pensionskassen set i forhold til grundlagets forudsætninger
3. De konstaterede forhold vedrørende børn og ægtefæller set over en 3-årig periode afviger til ugunst for kassen set i forhold til grundlagets forudsætninger
4. Grundlagsrenten overstiger nyinvesteringsafkastet efter skat af lange statsobligationer (10årige) målt som gennemsnit over 25 på hinanden følgende børsdage.

Ved en nedsættelse af ydelserne tages der udgangspunkt i ækvivalensprincippet, idet medlemmets hensættelse ikke kan nedsættes. Ændringen kan kun omfatte den eller de forudsætninger, der er bristet. Ændringen i grundlagets parametre svarer til de faktiske konstaterede afvigelser incl. en margen svarende til fastsættelsen af et betryggende nytægningsgrundlag for betingede tilsagn. Ændringen anmeldes til Finanstilsynet, og alle berørte underrettes. Ændringen gennemføres herefter ved førstkommende årsskift. Ændringen vedr. nr. 4, nyinvesteringsafkastet, suspenderes dog i det tilfælde, at betingelse nr. 4 er udløst i løbet af et år, men ikke er opfyldt for kalenderårets sidste 25 børsdage.

Margenen for invaliditet og positive dødsrisici udgør 10% af intensiteten og for negative risici (longevity) anvendes et nyt grundlag svarende til 95% af seneste bedste skøn over bestandsdødeligheden tillagt en margen til forventede levetidsforbedringer, hvor den største forbedringseffekt målt over de seneste 15 hhv. 30 år indregnes for de yngste. Margenen for tegningsrenten er en nedrunding til nærmeste kvarte procentsats.

Ydelser, der hidrører fra bonus for 2008 og derefter, er betingede som angivet i bonusregulativet.

For klasse III (gruppe F) gælder:

Alle ydelser er ugaranterede. Som udgangspunkt for ydelserne anvendes en a conto beregningsrente b fastsat under afsnit 1, men medlemmet kan på pensioneringstidspunktet vælge en anden a conto rente inden for rammerne i pensionsbeskatningsloven. Alle ydelser vil blive beregnet ved at udjævne afkastet over 10 år, dog højst ordningens restløbetid.

Hver måned regnes $i = 1, \dots, n (\leq 10)$ udjævningskonti $U_i(t) = [Rente(m) - Rente(b)] / n + U_i(t-1) \times (1+m)$, hvor m er markedsafkastet og $Rente()$ er renteposten af depotet jf. afsnit 10. I den 12. måned reguleres ydelsen til $Y(t) = [Depot(t) + U_1(t) + Bidrag \times aktiv(b,t)] / passiv(b,t)$ og udjævningskonti til: $U_i(t) = [Rente(m) - Rente(b)] / n + U_{i+1}(t-1) \times (1+m)$ for $i=1, \dots, 9$ og $U_{10}(t)=0$ og for $i=1$ med korrektionen $U_1(t) = U_1(t) + U_1(t-1) \times m$

7. Særlige bonushensættelser

De særlige bonushensættelser afsættes kollektivt og kan medregnes i pensionskassens basiskapital. De opbygges ved at benytte en del af overskuddet på policerne gennem en reduktion af bonus i klasse I og indlægges teknisk, som et tillæg til omkostningsbelastningen i klasse III. Bonushensættelserne er af type B, der opfylder betingelserne i § 134 i Lov om Finansiell Virksomhed.

Alle dele af policernes overskud kan bidrage til opbygningen af de særlige bonushensættelser. Fordelingen og størrelsen af bidraget anmeldes til Finanstilsynet og kan løbende ændres. Fordelingen og størrelsen af bidraget kan variere for delbestande. Fra 1. januar 2009 udgør andelen af overskud, der afsættes i de særlige bonus-

hensættelser 5,0 % af præmier og indskud for medlemmer på den fleksible ordning i klasse I og 2,0 % af præmier og indskud i klasse III.

Alle udbetalinger fra og med 1. januar 2009 forøges med et ugaranteret tillæg. Udgiften hertil fragår de særlige bonushensættelser. De ugaranterede tillæg kan løbende ændres også for pensioner under udbetaling, ved anmeldelse til Finanstilsynet.

Kontoen for særlige bonushensættelser (repræsenteret ved en procentsats), K_{sb} , opgøres:

ved hvert indskud som $K_{sb,NY} = (V \times K_{sb} + I \times a_{sb}) / [V+I \times (1- a_{sb})]$,
ved hver bidragsindbetaling som $K_{sb,NY} = (V \times K_{sb} + B \times a_{sb}) / [V+B \times (1- a_{sb})]$
samt ved justering af egenkapitalen regnes $K_{sb,NY} = K_{sb} \times F$

hvor	V	hensættelsen på tegningsgrundlaget
	I	nettoindskud eller –overførsel(efter amb)
	B	nettobidrag(efter amb)
	a_{sb}	andel af indbetalinger der tilgår særlige bonushensættelser
	F	faktor til justering af de særlige bonushensættelser med egenkapitalforrentningen

8. Beregning og fordeling af realiseret resultat [Kun klasse I]

Beregningen af det realiserede resultat, fordelingen mellem egenkapitalforrentning og medlemmernes opsparring samt fordelingen mellem medlemmerne og de øvrige pensionsberettigede sker efter det til enhver tid anmeldte bonusregulativ. Den anmeldelsespligtige del heraf udgør:

§ 1. Fordeling af overskuddet

Stk. 1. I henhold til pensionsregulativet beregnes og fordeles det realiserede resultat efter dette regulativ. Bestemmelserne i pensionskassens aftalegrundlag, herunder dette bonusregulativ, går forud for kontributionsbekendtgørelsens bestemmelser.

Stk. 2. Pensionskassens realiserede resultat opgøres efter kontributionsbekendtgørelsens bestemmelser før skat. For at sikre, at fordelingen sker efter kollektive og solidariske principper, opgøres der kun et samlet realiseret resultat, som dækker alle grundlagselementer for alle pensionsordninger.

Stk. 3. Egenkapitalen og særlige bonushensættelser tilskrives så vidt muligt et beløb svarende til at egenkapitalen og særlige bonushensættelser – før skat - er blevet forrentet med nøgletal 1 med et tillæg svarende til 0,35 % for de betingede garantier hhv. 0,55 % for de ubetingede garantier af de retrospektiv hensættelser primo året. Tillægget deles mellem egenkapitalen og de særlige bonushensættelser i forhold til deres primoværdier. Dette beløb kan være såvel positivt som negativt. Tillægget nedsættes, hvis der ikke er plads til det i et positivt realiseret resultat.

Stk. 4. Resten af overskuddet tilfalder medlemmerne som forsikrede. Den andel af årets overskud, der skal tilskrives det enkelte medlem som bonus, fastsættes af pensionskassens bestyrelse efter samråd med aktuaren jf. §2.

Stk. 5. Det resterende overskud henlægges til kollektivt bonuspotentiale.

Stk. 6. Berettiget til at deltage i bonusfordelingen er ethvert medlem af pensionskassen samt øvrige pensionsmodtagere.

§2. Bonusgrupper

Stk. 1. Bonusberettigede opdeles i bonusgrupper, der kan afgrænses objektivt. Ved opdelingen skal der først og fremmest ske en ligestilling af de forskellige tegningsgrundlags elementer. Ubetingede ydelser søges ligestillet med betingede ydelser ved et fradrag i bonus, der svarer til en værdifastsættelse af ydelsesgarantierne.

Stk. 2. Bonusopdelingen og -fordelingen mellem disse grupper foretages forlods af bestyrelsen efter samråd med aktuaren og med anmeldelse til Finanstilsynet.

§3. Bonusfordeling og bonusbetingelser

Stk. 1. Den bonusberettigede tildeles et beløb under hensyntagen til det overskud, som den bonusberettigede efter en kollektiv beregning forventes at frembringe ved gevinst på rente, risiko ved død, risiko ved invaliditet og administration.

Stk. 2. Bonus opgøres for en periode af en måned.

Stk. 3. Bestyrelsen fastsætter efter samråd med aktuaren og med anmeldelse til Finanstilsynet bonusparametre forud for hver bonusperiode. Bonusparametre for ikke-påbegyndte perioder kan ændres af bestyrelsen efter samråd med aktuaren og med anmeldelse til Finanstilsynet.

§4. Beregning af bonusbeløb

Stk. 1. Bonusbeløbet efter §3, stk. 1 beregnes som en sum af rente-, risiko- og administrationsbonus. Hvert element opgøres som forskellen mellem kontoelementerne beregnet med bonusparametrene og parametrene for tegningsgrundlaget. Summen fratages præmier til bonusbetalte gruppeforsikringer.

Stk. 2. Såfremt bonusbeløbet opgjort efter stk. 1 bliver negativt, fremføres bonusbeløbet til modregning i senere positiv bonus. Saldoen forrentes med kontorenten efter skat. Bestyrelsen kan dog beslutte, at der ydes et kollektivt tilskud for en bonusperiode omfattende medlemmets gruppeforsikringspræmie, hvis medlemmets egen bonus er utilstrækkelig til at dække gruppeforsikringspræmien.

Stk. 3. Pensionister med valgt forhøjet startpension, er omregnet til et ugaranteret grundlag med højere grundlagsrente på pensioneringstidspunktet. For disse pensionister bliver negativ bonus tilskrevet forsikringen og de fremtidige ydelser nedsættes med værdien af den negative bonus. Bestyrelsen fastsætter hvert år, hvilke tillæg nye pensionister kan vælge efter samråd med aktuaren og med anmeldelse til Finanstilsynet.

Stk. 4. Pensionister med valgt pensionisttillæg og omregning 1. juli 2005 til en grundlagsrente på 4,25 % med reservetilførsel for at fastholde pensionerne, vil ikke få tilskrevet bonus før den manglende bonustilskrivning efter 1. juli 2005 mindst svarer til reservetilførslen.

Stk. 5. Studenterundervisere der kun har indbetalt til rate- og kapitalpension vil ved overgang til hovedordningen få nulstillet deres eventuelt negative bonussaldo.

§5. Anvendelse af bonus. (ej anmeldelsespligtigt)

§6. Ikrafttræden og ændringer

Stk. 1. Dette bonusregulativ træder i kraft 1. januar 2014 og gælder for bonus optjent fra og med januar 2014.

Stk. 2. Bonusregulativet kan ændres af bestyrelsen efter samråd med aktuaren og med anmeldelse til Finanstilsynet med virkning for bonus tildelt efter ændringstidspunktet.

9. Genforsikring

Pensionskassen holder alle risici for egen regning.

10. Konto- og bonusberegninger

Alle tarifieringer sker v.h.a. ækvivalensprincippet og hensættelserne på tegningsgrundlaget bestemmes prospektivt. For hvert medlemskab beregnes tilsvarende en retrospektiv hensættelse ved månedsvis fremregning, som summen af følgende elementer:

- Hensættelse primo måneden
- Indbetaling
- Udbetaling
- Administration
- Risikopræmie ved død
- Risikopræmie ved invaliditet
- Rente
- Reservespring
- Residual
- Rentebonus

Merrente friholdt
Risikobonus-død
Risikobonus-invaliditet
Administrationsbonus
Gruppelivspræmie

Indbetalingerne er efter AM-bidrag men før administrationsfradrag. Alle bidrag har positivt fortegn.

Udbetalingerne er før skat og afgift, men genkøb er efter fradrag af administrationsgebyr. Alle udbetalinger har negativt fortegn.

Administrationsbeløbene beregnes som

- minus $post \times sats$ for indbetalingsposterne bidrag – herunder BFD-bidraget ved retrospektiv beregning under den bidragsfri periode-, regulering, indskud og overførsel, hvor satserne er gengivet i afsnit 1,
- 0 for indbetalingsposten joboverførsel samt udbetalingsposterne, der dækker løbende pensioner og summer, der ikke er nævnt under næste punkt
- minus $\min[post \times 0,05; Gebyr]$, hvor post er en af udbetalingsposterne udtrædelse, overførsel, joboverførsel og *Gebyr* følger af afsnit 5.
- minus *månedsbetøb*

Administrationsbeløbene er således alle negative (med mindre der fx. anvendes et negativt indskud eller en negativ regulering).

Risikopræmie død (medlem) regnes ved $\mu^{ad}(x)(Saldo-S^{ad})/12$ hvor μ^{ad} er dødsintensiteten på grundlaget, *Saldo* er specificeret under punktet "Grundlagsrente" og S^{ad} er bruttorisikosummen ved død. Alle størrelser er opgjort medio måneden ved lineær interpolation. Risikopræmien ved død bliver således negativ, når den forventede udgift ved død overstiger opsparingen og omvendt.

Risikopassiverne opgøres eksakt i forhold til om der regnes fra højre eller venstre.

Risikopræmie invaliditet regnes analogt til risikopræmie død med overgangen *ad* erstattet af *ai*. Risikopræmien ved invaliditet er altid negativ.

Renten regnes pr måned efter satserne gengivet i afsnit 1 som

$$saldo \times ((1+sats)^{1/12}-1)$$

hvor *saldo* er hensættelsen primo måneden incl. indbetalinger og udbetalinger samt reservespring.

Reservespringet ved død, invalid og alderspension regnes som V^+ minus V^- , dvs. som forskellen mellem hensættelsen umiddelbart efter skaden og hensættelsen umiddelbart inden.

Reservespringet ved negativ opfyldning er minus saldoen ved ophør af medlemskab p.g.a. bidragsfri dækning har opbrugt al opsparing.

Reservespring kan være såvel positive som negative.

Residualen beregnes som forskellen mellem 1. ordens reserven ultimo måneden beregnet prospektivt og 1. ordens reserven primo måneden incl. samtlige kontoposteringer på 1. orden. Såfremt medlemmet er bidragsfrit dækket sættes residualen til 0.

Rentebonus for klasse I beregnes som forskellen mellem renteelementet opgjort efter bonussatsen og opgjort efter grundlagsrenten. Rentebonus vil som hovedregel være positiv. For klasse III beregnes rentebonus som forskellen mellem aktivernes faktiske afkast og renteelementet. Rentebonus kan være positiv såvel som negativ.

Merrente friholdt beregnes som det friholdte beløb gange bonussats gange periodelængden.

Risikobonus ved død for klasse I beregnes som forskellen mellem risikopræmien ved død opgjort efter tegningsgrundlaget og opgjort efter bonussatsen. Risikobonus ved død kan være både positiv og negativ.

Risikobonus ved invaliditet for klasse I beregnes som forskellen mellem risikopræmien ved invaliditet opgjort efter tegningsgrundlaget og opgjort efter bonussatsen. Risikobonus invaliditet er som hovedregel positiv.

Administrationsbonus for klasse I beregnes som forskellen på administrationselementet opgjort efter tegningsgrundlaget og opgjort efter bonussatserne. Administrationsbonus vil som hovedregel være positiv.

Gruppelivspræmien er periodens præmie til gruppelev. Denne fradrages i bonus for klasse I og i opsparingen for klasse III. Såfremt medlemmet ikke har bonus nok til at dække gruppelivspræmien, dækker pensionskassen resten for klasse I.

Fremregningen er delt i et tegningsgrundlag og bonus for både klasse I og III. For klasse III vil denne opdeling dog alene være en underliggende teknisk beregning, idet medlemmet alene vil se de samlede rente, risiko og administrationsbeløb.

- **Omregning til højt forrentet grundlag**

Medlemmer med en opgørelsesrente på 1,5%, 3% eller 3,5% kunne indtil 31. december 2008 få omregnet pensionerne til et højtforrentet grundlag med en opgørelsesrente på 4,25%.

Ugiftesum og/eller dødsfaldssum regnes på baggrund af pensionerne på det ikke omregnede grundlag på 1,5%, 3% eller 3,5%, hvis et ikke-pensioneret medlem dør. Dør en invalidepensionist regnes ugiftesum og/eller dødsfaldssum ud fra afdødes udbetalte invalidepension.

Alle medlemmer, der valgte at få omregnet den aktuelle pension, fik oplyst følgende forbehold: "Du har valgt at få den omregnede pension udbetalt. Den omregnede pension er regnet ud fra en forudsætning om, at vi vil kunne forrente pengene med mindst 4,25 % efter skat, så længe du modtager pension fra os. Desuden indgår der forudsætninger om, hvor længe vi skal udbetale pension til dig og dine efterladte. Hvis ikke alle disse forudsætninger holder, vil den omregnede pension blive sat ned. Betaling for administration og evt. gruppeforsikringsordning vil også kunne trækkes i den omregnede pension. Den omregnede pension kan dog aldrig blive mindre end den del af din nuværende grundpension, der ikke er betinget."

Efter 31. december 2008 er det kun delpensionister, der har omregnet i forvejen, som vil blive omregnet ved yderligere pensionering.

Bilag 1: Bonusparametre gældende fra og med 1.01.2018:

	2018
Kontorente efter skat, betinget gar.	4,60 %
Kontorente før skat, betinget gar.	5,44 %
Kontorente efter skat, ubetinget gar.	4,43 %
Kontorente efter skat, ubetinget gar.	5,24 %
Invaliditet (pct. af grundlag)	50 %
Dødelighed (pct. af grundlag)	100 %
Administration pct.	0,70 %
rate og kapital	0,50 %
Administrationsgebyr pr. mdr.	30 kr.
Max. Administration ift depot	5,00 %
Gruffeforsikringspræmie pr. mdr.	100 kr.
Genkøbsgebyr	0 kr.

Bilag 2: Parametre til markedsværdioppgørelse fra og med 31.12.2017:

- rentekurven fra EIOPA excl. VA reduceret med 15,3% PALskat
- dødelighed: $my(x,t) = my'(x)f(x)^t$, hvor t er kalendertid siden 30.06.2016 og $my'(x) = \exp[-0,1920r_1(x) - 0,3955r_2(x) - 0r_3(x)] FT16u(x)$

og $f(x) = 1 - FT16u_{\text{longevity}}(x)$, $u=53\%$ kvinder + 47% mænd

- invaliditet: $my^{ai}(x) = 46\%$ ($0,0004 + 10^{4,54-10+0,06x}$) = 46% af 1. ordens grundlag
- kollektivt grundlag: tegningsgrundlag
- administration: $0,70\%$ + 360 kr. pr. medlem pr. år
- genkøbssandsynligheden $P_{ag}(x) = [3,0\% \times (20-x)/(60-20) + 3,0\%] \times 1_{x < 60} + 0\% \times 1_{x \geq 60}$

fripolicesandsynligheden $P_{af}(x) = [21\% \times (20-x)/(38-20) + 26\%] \times 1_{x < 38} + [3\% \times (38-x)/(60-38) + 5\%] \times 1_{x < 60} \times 1_{x \geq 38} + [-14\% \times (60-x)/(75-60) + 2\%] \times 1_{x \geq 60}$

Navn

Angivelse af navn

Steen Ragn

Dato og underskrift

3. januar 2018

Navn

Angivelse af navn

Dato og underskrift

Navn

Angivelse af navn

Dato og underskrift